

รายละเอียดจุดดูงานของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอัครา พรหมเผ่า)
ในการตรวจราชการจังหวัดสงขลา
วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ประเด็น	รายละเอียด
๑. กรม/หน่วยงาน/จังหวัด ผู้รับผิดชอบ	กรมประมง : สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา
๒. ชื่อจุดดูงาน/ที่ตั้ง	กลุ่มรักเกาะยอ (กลุ่มผู้เลี้ยงปลากะพงสามน้ำทะเลสาบสงขลา) หมู่ที่ ๔ ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
๓. ผู้นำเสนอข้อมูลจุดดูงาน ในวันตรวจราชการ	นายเจริญ โอมณี ตำแหน่ง ประมงจังหวัดสงขลา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘-๑๘๕๖-๙๕๓๙
๔. ประวัติความเป็นมา ของจุดดูงานโดยสังเขป	กลุ่มรักเกาะยอ เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงปลากะพงขาว ในกระชังทะเลสาบสงขลา หมู่ที่ ๔ - ๕ และหมู่ที่ ๘ ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน ๓๒ ราย พื้นที่เลี้ยง จำนวน ๔.๑๓ ไร่ (๒๙๔ กระชัง) ผลผลิตเฉลี่ย ๙๖ ตันต่อปี รายได้ ๑๕.๔ ล้านบาท/ปี มาตรฐานที่ได้รับ GAP กลุ่มได้มีการขยายตัวด้านการตลาด ปัจจุบันได้ดำเนินการเป็นจุดจำหน่ายสินค้า ปลากะพงสด และอาหารทะเลอื่นๆ ตามคำสั่งซื้อ เช่น หมึก กุ้งก้ามกราม ทะเลสาบ จากกลุ่มเกษตรกรอำเภอใกล้เคียง ช่องทางการจำหน่าย จำหน่าย โดยตรงหน้าท่า พ่อค้า ร้านค้าในท้องถิ่น การขายออนไลน์ และการจัดแสดงสินค้า กลุ่มมีการสร้างเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือด้านการตลาดกับกลุ่มผู้เลี้ยงปลากะพงอื่นๆ ทั่วทั้งเกาะยอ สามารถควบคุมราคาตลาดปลากะพงให้อยู่ในระดับราคา ที่เหมาะสม ทำให้กลุ่มเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น เกิดเป็นอาชีพหลักของสมาชิก กลุ่ม ปัจจุบันกลุ่มรักเกาะยอขึ้นทะเบียนสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปลากะพง สามน้ำทะเลสาบสงขลา ของจังหวัดสงขลา
๕. สอดคล้องกับนโยบาย กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์	นโยบายที่ ๔ ยุกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง
๖. สอดคล้องกับทิศทาง การพัฒนาภาค	ส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร และปศุสัตว์หลักของภาค
๗. กิจกรรมที่เป็นจุดเด่น ของจุดดูงาน	๑. การเลี้ยงปลากะพงในกระชังทะเลสาบสงขลา ๒. จุดจำหน่ายสินค้าขายปลากะพง ๓. ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลากะพง
๘. ความสำเร็จของจุดดูงาน	๑. การรวมกลุ่มของเกษตรกรและการสร้างเครือข่ายของเกษตรกร : ผู้เลี้ยงปลากะพงในตำบลเกาะยอ สมาชิก จำนวน ๓๒ ราย รายได้ ๑๕,๔๐๐,๐๐๐ บาท/ปี ปริมาณผลผลิต ๙๖,๐๐๐ กิโลกรัม/ปี ๒. มาตรฐานที่ได้รับ : GAP กรมประมง สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (GI) ๓. ช่องทางการจำหน่าย : ช่องทางออนไลน์ งานจัดแสดงสินค้า พ่อค้า ร้านอาหาร ฯลฯ

ประเด็น	รายละเอียด
๙. การสนับสนุน โดย กรม/สำนักงาน	๑. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ปลากระพง) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ โดย กรมประมง ๒. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านประมง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดย กรมประมง ๓. กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการแปรรูปปลาแบบอิคะ จิเมะ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดย สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสงขลา ๔. กิจกรรมสนับสนุนการร่วมงานจัดจำหน่าย การตลาด โดย สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสงขลา
๑๐. แผนการดำเนินงาน ในอนาคต	๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อใช้ในกระบวนการเลี้ยงและการแปรรูป เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปปลากระพงให้สามารถรักษาความสดของปลา จนถึงมือผู้บริโภค จัดส่งได้ทั่วประเทศ ๒. จัดหาแหล่งเงินทุนในการพัฒนาการเลี้ยงที่มีประสิทธิภาพการแปรรูปปลา ที่ได้คุณภาพ และผลิตได้ตามความต้องการของตลาด ๓. จัดหาครุภัณฑ์ ที่จำเป็นในการสนับสนุนด้านการแปรรูป เช่น โต๊ะสแตนเลส สำหรับแล่ปลากระพง พร้อมอุปกรณ์ ๔. ศึกษาดูงานการเลี้ยงปลาและการแปรรูปปลากระพง ๕. สนับสนุนการทำการตลาดสินค้าปลากระพง
๑๑. ระยะทางจากสนามบิน ถึงจุดดูงานโดยรถยนต์	ระยะทาง ๓๙ กิโลเมตร (เวลา ๔๕ นาที) https://qr.me-qr.com/PgArIjNz
๑๒. ภาพกิจกรรมประกอบ	

(ลงชื่อ) วิลาสินี คำชุม ผู้ประสานงาน

(นางสาววิลาสินี คำชุม)

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการประมง

สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา

เบอร์โทรศัพท์ ๐๙-๕๒๒๘-๙๖๔๕

รายละเอียดจุดดูงานของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอัครา พรหมเผ่า)
ในการตรวจราชการจังหวัดสงขลา
วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ประเด็น	รายละเอียด
๑. กรม/หน่วยงาน/จังหวัด ผู้รับผิดชอบ	กรมพัฒนาที่ดิน : ๑. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒ ๒. สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา
๒. ชื่อจุดดูงาน/ที่ตั้ง	โครงการปรับปรุงพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลปากกระ อําเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
๓. ผู้นำเสนอข้อมูลจุดดูงาน ในวันตรวจราชการ	๑. นายวีระพจน์ เรืองมี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสงขลา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๒ ๒๗๙ ๘๐๑๘ ๒. นางสาวกรรณิศา เรืองกุล ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๗ ๒๙๒ ๕๓๐๖ ๓. นายอนุชิต ทองแก้ว เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ
๔. ประวัติความเป็นมา ของจุดดูงานโดยสังเขป	พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาที่มีพื้นที่นาร้าง ๒๖๕,๘๕๘ ไร่ (กลุ่มวางแผนการใช้ ที่ดิน,๒๕๕๒) พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินเปรี้ยวจัด ซึ่งเป็นดินที่มีปัญหาประเภทหนึ่ง ในการปลูกพืช เนื่องจากดินมีปฏิกิริยาเป็นกรดรุนแรง การละลายของเหล็ก แมงกานีส และอลูมิเนียมสูงมากจนถึงระดับที่เป็นพิษต่อข้าว และทำให้เกิดการขาดแคลน ธาตุฟอสฟอรัสอย่างรุนแรง จึงมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของข้าว และส่งผล ให้ผลผลิตต่ำ นอกจากนั้นสภาพพื้นที่ยังเป็นที่ราบลุ่ม ในฤดูฝนมีน้ำท่วมเสียหาย เมื่อทำนาแล้วผลผลิตต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เกษตรกรจึงปล่อยทิ้งร้าง บางส่วน ก็ขายให้กับนายทุนในราคาถูก กรมพัฒนาที่ดินจึงได้มีโครงการปรับปรุงนาร้าง เพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน เพื่อให้ที่ดินที่ถูกทิ้งร้างได้นำกลับมาใช้ประโยชน์ สร้างรายได้ ให้กับเกษตรกร โครงการดังกล่าวได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน โดยมีการดำเนินงานของโครงการ ดังนี้ ๑. สำรวจความต้องการของเกษตรกร ๒. สำรวจจัดทำแผนที่ออกแบบการก่อสร้างในพื้นที่ของเกษตรกรโดยการขุดคูยกทรง ๓. ดำเนินการปรับปรุงแปลงนา ลักษณะที่ ๓ (ขุดคู - ยกทรง) เพื่อแก้ปัญหา การระบายน้ำของดิน พร้อมทั้งทำคันดินกั้นน้ำ เพื่อป้องกันน้ำท่วม ๔. การถ่ายทอดความรู้ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ดังนี้ - จัดฝึกอบรมเทคโนโลยีการปลูกปาล์มน้ำมัน - เก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ พร้อมทั้งสนับสนุนวัสดุปุ๋ย (หินปูนฝุ่น) - จัดหาพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่เหมาะสม - ส่งเสริมการผลิตและใช้ปุ๋ยหมัก พด.๑ และน้ำหมักชีวภาพ พด.๒

ประเด็น	รายละเอียด
	๕) ประเมินผลโครงการ โครงการปรับปรุงพื้นที่นาไร่เพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน นับเป็นอีกหนึ่งโครงการของกรมพัฒนาที่ดินที่ทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์ในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม พื้นที่นาไร่ได้รับการปรับปรุงทำให้สามารถปลูกพืชเศรษฐกิจได้ ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นซึ่งมีเกษตรกรหลายรายในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ นายอนุชิต ทองแก้ว หนึ่งในเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จจากการปรับปรุงพื้นที่นาไร่มาปลูกปาล์มน้ำมัน โดยมีพื้นที่ทั้งหมด ๑๐ ไร่ เดิมทำนาประสบปัญหาข้าวได้ผลผลิตน้อย เนื่องจากประสบปัญหาน้ำท่วมช่วงข้าวตั้งท้อง มีข้าวเมล็ดลีบจำนวนมาก ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน จึงปล่อยนาทิ้งร้างไว้ แต่หลังจากที่ได้เข้าอบรมกับสถานีพัฒนาที่ดินสงขลาและรับฟังการชี้แจงเกี่ยวกับโครงการปรับปรุงพื้นที่นาไร่เพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน จึงมีความสนใจที่จะเข้าร่วมโครงการฯ ปัจจุบันปาล์มน้ำมันในแปลงปลูกมีอายุ ๕ ปี ให้ผลผลิตจำนวนมาก จากพื้นที่นาไร่ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์สามารถสร้างรายได้ขึ้นมา จากเมื่อก่อนเคยมีรายได้จากการทำนาประมาณ ๑๙,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท/ปี เนื่องจากสามารถทำนาได้เพียงปีละ ๑ ครั้ง ปัจจุบันมีรายได้ประมาณ ๒๓๖,๕๐๐ บาท/ปี จากการปลูกปาล์มน้ำมัน เนื่องจากปาล์มน้ำมันที่มีอายุ ๓ ปีขึ้นไปสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ทุกเดือน จึงคิดว่าโครงการนี้เป็นโอกาสที่ดีที่ได้สนับสนุนให้กับเกษตรกรได้กลับมาใช้ประโยชน์พื้นที่อีกครั้ง และในปัจจุบันปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันที่เข้าโรงงานก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการผลิตของโรงงาน เพราะฉะนั้นเกษตรกรสามารถขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันได้อีก และเมื่อเปรียบเทียบรายได้ระหว่างการทำนากับการปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า มีความแตกต่างอย่างชัดเจน
๕. สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	นโยบายที่ ๖ จัดการทรัพยากรทางเกษตร นโยบายที่ ๙ อำนวยความสะดวกด้านการเกษตร
๖. สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาค	อนุรักษ์ พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
๗. กิจกรรมที่เป็นจุดเด่นของจุดงาน	งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
๘. ความสำเร็จของจุดงาน	การดำเนินงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคุ้ย-ยกร่อง) เพื่อแก้ปัญหาการเก็บกักน้ำของดิน พร้อมทั้งทำคันดินกั้นน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ของเกษตรกรซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทิ้งร้าง สามารถแก้ปัญหาทางการเกษตรให้กับเกษตรกรในพื้นที่ได้ สถานีพัฒนาที่ดินสงขลาดำเนินการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่นาไร่ไปแล้ว รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๓,๘๙๑ ไร่ เกษตรกรที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๒,๘๔๖ ราย

ประเด็น	รายละเอียด
๙. การสนับสนุน โดย กรม/สำนักงาน	กิจกรรมปรับรูปแบบแปลงนา ภายใต้โครงการปรับปรุงนาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน โดยสนับสนุนการขุดคู – ยกร่อง พร้อมพันธุ์ต้นปาล์มน้ำมัน และปัจจัยการผลิต ดำเนินการโดย สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒ และสถานีพัฒนาที่ดินสงขลา
๑๐. แผนการดำเนินงาน ในอนาคต	พัฒนาต่อยอดงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ ๑๐,๐๐๐ ไร่ ภายในปี ๒๕๗๐
๑๑. ระยะทางจากสนามบิน ถึงจุดดูงานโดยรถยนต์	ระยะทาง ๕๓.๙ กิโลเมตร (เวลา ๑ ชั่วโมง ๓ นาที) https://s.moac.go.th/yxw๗Dw
๑๒. ภาพกิจกรรมประกอบ	

(ลงชื่อ) กรเกษตร เรื่องกุล ผู้ประสานงาน
 (นางสาวกรเกษตร เรื่องกุล)
 ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
 สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา
 เบอร์โทรศัพท์. ๐๘๗ ๒๙๒ ๕๓๐๖